

Bording under besættelsen.

af Bent E. Hansen juni 2015

Der var kun få tyske soldater i Bording Stationsby i besættelsestiden. I en kortere periode var der en gruppe indkvarteret i forsamlingshuset. Men i en længere periode boede der en tysk soldat i dyrlægeboligen. Han skulle kontrollere jernbanestationen. Og desuden boede der et par stykker i missionshuset.

*Bording station
som den så ud
under besættelsen
– cirka.*

Det var også mest omkring jernbanestationen man mærkede til krigen. To gange blev der bombet på stationen. Om det beretter både Katrine Hessel og David Nielsen.

Bombning af tankvogn.

Katrine Hessel fortæller:

”Min mand (Niels Hessel) arbejdede på stationen under besættelsen, og han oplevede da et bombardement på Bording station. Det skete samme dag som Shell-huset i København blev bombarderet – kort tid før middag. (21. marts 1945).

En af de engelske flyvere opdagede på tilbagevejen fra København en tankvogn på Bording station. Tankvognen var placeret her af tjærefabrikken Frisenborg i Ikast for at tyskerne ikke skulle få fat i den, og den indeholdt tjære.

Flyveren kredsede en gang rundt over byen, og sendte så en skudsalve mod vognen, der sank fuldstændig sammen.

Niels stod i nærheden og var ved at plumbere en vognladning kartofler til København. Alle troede, han var omkommet, men han slap næsten uden skrammer.”

Bombning af togskiner.

”Ved en anden lejlighed (I slutningen af april 1945) blev der lavet sabotage på Bording station af et signalhold fra Silkeborg.

Grunden var et forlydende om, at skinnerne skulle brækkes op og sendes til Tyskland.

Jeg oplevede det som et ordentlig rabalder først på natten, og stumper fløj helt op til Bredgade 80, hvor jeg dengang boede,” beretter Katrine Hessel.

Og David Nielsen fortæller også om sabotagen:

”Alle sporskifterne blev sprængt i luften. Børge Nedergård, Karl Bodholt og jeg havde vagten (Den lokale vagtværn), da det foregik. De traf sabotørerne ved baneoverskæringen, hvor deres bil var gået i stå. Sabotørerne spurgte, om der var tyskere i byen, hvad der vist ikke var på dette tidspunkt. Derefter spurgte de, om der var en mekaniker. Vagtmandskabet fik fat i Harry Jensen, der tog sig af bilen. Og så fortalte de at banen skulle sprænges i luften, så det var bedst at fortrække til den anden ende af byen.

Karl Bodholt spurgte: Skal vi advare folk i byen?”

”Nej,” svarede sabotørerne, ”det er ikke nødvendigt.

En times tid senere lød bragene. Det så flot ud med ildsøjler fra sprængningsstederne.

Men ruderne knustes på de nærliggende huse, og dagen efter kunne man finde skinnestykker på 1 meters længde f. eks i haven til det hus, hvori nu Kjeldsen bor (Bakken 8).

De stammede fra sporskifterne ved jernbaneoverskæringen og var fløjet over købmand Nedergårds forretning.

Gaden havde været mennesketom, mens sprængningen foregik. Men et par minutter forinden havde en cyklist passeret overskæringen, og efter sprængningen blev der selvfølgelig hurtigt liv i gaden.”

Til Beboerne i Bording Sogn.

Fra og med den 1. Oktober er der i Bording oprettet et Borgerværn, som vil sørge for Opretholdelse af Ro og Orden i Byen.

Saaframt Landboerne faar Brug for Hjælp kan denne kaldes paa Telefon 13 hele Døgnet.

For ikke at vanskeliggøre Nattevagtens Arbejde maa man forvente, at Borgerne i Byen udviser sømmelig Adfærd, naar de færdes ude om Natten.

Berusede Personer, som udviser støjende Adfærd og ikke retter sig efter Nattevagtens Paakrav om at gaa roligt hjem, vil faa deres Navne offentliggjort.

Borgerværnet for Bording.

Annonce fra Bording avis i efteråret 1943.

Bording Vagtværn.

David Nielsen fortæller:

Vagtværnet blev oprettet i den politiløse tid i slutningen af besættelsestiden. Det var en selvbestaltet politi, som bestod af nogle af byens borgere. De skulle forsøge at holde ro og orden i den politiløse tid.

De frivillige blev inddelt i 3-mandshold, og der var 2 hold i gang pr nat. Man startede klokken 23.00 og havde 2 timers vagt på gaden, derefter 2 timers frivagt i vagtstuen, mens det andet hold var på gaden. Vagtstuen var første vinter i lægeboligens venteværelse og næste vinter var den i et rum bag kiosken på modsatte side af gaden.

Bevæbnet med stave, armbind og et ”politiskilt” udstedt af læge Ovesen og skrevet på tysk, vandrede de rundt i den mørkelagte by.

Man skulle holde øje med at mørklægningen var i orden og i øvrigt at der var ro og orden på gaden – hvad der vist altid var.

Armbind som alle i Bording Vagtværn havde på, når de var på vagt.

Taxakørsel under besættelsen.

Under besættelsen var det meget svært at skaffe benzin til bilerne. Så man var tvunget til at finde på alternative metoder til transport. Det kunne være at ombygge motorerne så der kunne fyres med træ eller man måtte helt opgive bilerne og igen bruge hestevogn. Det sidste blev brugt flere gange i Bording. Det vidner to billeder fra Bording lokalhistorisk arkiv om. Af ansigterne at dømme, var det også ganske hyggeligt at blive transporteret sådan.

Se billeder fra Taxakørsel på næste side

Emil Laursen henter gæster fra Bording med sin hestevogn. Billedet er fra sommeren 1944 og er taget ud for Bredgade 3.

Transport under besættelsen fra købmand Henriksens baggård (Bredgade 14) til Rønkildegård. Fra venstre provisor Berentsen, Århus, stationsmester Sørensen, købmand Alsnæs-Andersen, købmand Henriksen?, fru Berentsen, fru Sørensen og gårdejer Poul Poulsen. Billedet er taget omkring 1943.